

O prvi šoli

Iz zapisov mojega očeta - Antona Žerjava

*Pri Janezku na Murovi okoli 1970
(Foto Božo Črešnik, fototeka GMJ)*

Vse do leta 1848 je verouk z nekaj pisanja in branja enkrat ali celo dvakrat na teden učil župni upravitelj kar v cerkvi. Za uk bolj nadarjene otroke pa so pošiljali na bližnje Koroško. Tega leta je prišel za stalnega upravitelja na Jesenice iz Zadobrave pri Ljubljani kaplan Jernej Bizjak (rojen 1795). Takoj se je začel zavzemati tudi za šolske prostore. Zasilne prostore je uredil nad Dindeljnovim hlevom. Stavba je imela spodaj zidan hlev, zgornja polovica pa je bila "zvezana" iz skoraj neuničljivih lesenih brun, ki so bila med seboj zatesnjena z ilovico in apneno malto. Streho pa so pokrivale macesnove škodle (šinkelni). Učitelj Janez Klobčič je dal takoj odpreti levo, odprtino na levi strani pri hišnih vratih, ki je služila za razsvetljavo in jih je francoska oblast dala leta 1813 zazidati. V šoli pri Janezku so pisali na trd, skoraj pergament papir, kasneje pa že na cepljen črni kamen škrljavec. Za brisanje so uporabljali prekuhano in presušeno drevesno gobo.

Učitelj "šomošter" Janez Klopčič in duhovni oče župnik Jernej Bizjak sta potem skupno delovala v tej šoli, dokler ju niso preselili v hišo pri Ahčinu (pri Balohu) in od tam v Kosovo graščino.

Po prvi svetovni vojni je stavbo prve šole odkupila Alojzija Lah, Dolinarjeva iz Plavškega Rovta, po drugi svetovni vojni pa njen tesni sosed Ciril Praček, znani smučarski strokovnjak in gorski reševalec. Dal ji je spet prvotno podobo, ko jo je prekril s cepljenkami oziroma šinkelni.

*Učitelj Janez Klobčič in
jeseniški šolski odbor
pred letom 1900
(Zvonka Petrovič)*